

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА КРУШЕВАЦ

37000 Крушевац, Чолак Антина 41, тел: 037 427 811 факс: 037 421 912 e-mail: kontakt@poljostanica.com

БРОЈ 8 /2014

БИЛТЕН

АВГУСТ 2014

САДРЖАЈ

1. Вилина косица(<i>Cuscuta spp.</i>) – дипл.инж. <i>Сандра Милетаковић</i>	3
2. Обрада земљишта у органској производњи – дипл.инж. <i>Немања Константиновић</i> ..	4
3. Актуелни радови у јагодњаку – дипл.инж. <i>Момир Недић</i>	4
4. Берба и чување плодова брескве – дипл.инж. <i>Радомир Бушатовић</i>	5
5. Наводњавање кукуруза – дипл.инж. <i>Сњежана Вујиновић</i>	5
6. Исхрана јуница од једне до две године старости – дипл.инж. <i>Драган Гуњак</i>	6
7. Одржаванје опреме за мужу – дипл.инж. <i>Бобан Росић</i>	7
8. Правилник о подстицајима за инвестиције кроз подршку подизања вишегодишњих засада воћака и винове лозе – дипл.инж. <i>Зоран Старица</i>	8
9. Билтен – СТИПС	9,10

Вилина косица(Cuscuta spp.)

Вилина косица је врло штетна паразитна цветница, која напада луцерку и детелину. Семе вилине косице задржава клијавост од 10-40 година, тако да велика количина овог семена остаје на зараженим парцелама, клијавост може задржати на температури до 120°C. Семе могу преносити птице, оруђа приликом обраде, стајњак, корови који се јављају око парцела и друге гајене биљке које напада овај паразит.

На нашем подручју су најштетније две врсте: крупнозрна и ситнозрна.

Крупнозрна за свој развој захтева више светлости, па се због тога налази на средњим и вршним, а вема ретко на приземним деловима биљке. Стабло је задебљало жућкасте боје, семе клија током целе вегетације. За два до три дана се прихвата за биљку домаћина.

Ситнозрна образује многобројна стабла на зараженим биљкама, кончаста је и спушта се до земље и образује густ покривач, па остају на биљкама домаћинима и њихово сузбијање је приликом косидбе теже. Делови стабљике вилине косице остају витални током благе зиме на кореновом врату луцерке или детелине, пошто ове биљке увлаче коренов врат у земљу током зиме да би се заштитиле од измрзавања, тако се и делови стабла вилине косице штите пошто се налазе обавијени око кореновог врата. Са појавом топлих дана у пролеће, на кореновом врату се образује густ сплет од стабла вилине косице која убрзо почињу да се гранају.

Најефикаснија мера сузбијања је сетва чистог декларисаног семена, затим хемијско сузбијање. Површине које су биле закоровљене вилином косицом и где постоји вероватноћа да је земљиште остало у земљишту и није клијало, не би требало користити за сетву наредних 4-5 година.

Сандра Милетаковић, дипл.инж.

ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА

Обрада земљишта у органској производњи

Обради земљишта у органској пољопривреди посвећује се посебна пажња у односу на конвенционалну обраду и анализира у оквиру осталих предузетих агротехничких мера. У условима када се обрада обавља на неправилан начин она може да утиче на низ деградационих процеса у земљишту (кварење структуре, ерозију, смањење садржаја хумуса, поремећај у кружењу воде, азота и других елемената). Значајна улога у систему органске пољопривреде придаје се различитим конзервацијским системима обраде, који морају бити прилагођени захтевима гајених биљака и својствима земљишта.

Да би се одабрао најповољнији систем обраде у нашим агроколошким условима неопходно је да се анализирају климатске карактеристике подручја, својства земљишта, специфични захтеви усева, плодоред, начин ђубрења и техничка опремљеност газдинства. Приликом планирања обраде треба узети у обзир и ефекат који она може да има на активност биолошке фазе у земљишту. Свака фаза обраде мора бити испланирана водећи рачуна да је земљиште обрађено у оптималним агротехничким роковима, на одговарајућој дубини и с одговарајућим оруђима. У органској производњи често пута је неопходно користити и специфична оруђа или постојећа оруђа адаптирати потребама процеса производње уз коришћење искустава стечених у конвенционалној пољопривреди. Основна обрада може да се обавља орањем, коришћењем раоничних плугова, најчешће до дубине од 20 цм, нарочито на тежим, влажним земљиштима и

у јесењем периоду. За биљне врсте са развијенијим и дубљим кореновим системом, дубина орања је мало већа у поређењу са врстама чији коренов систем је слабије развијен и плићи. На тежим земљиштима или при лошијем механичком саставу препоручује се коришћење и тањирача. Припрему земље треба обавити са што мање прохода. У процесу биљне производње основна обрада током јесени представља почетак припреме земљишта за сетву наредног усева. Код система одрживе пољопривреде технологија производње је у мањој мери заснована на јесењем орању, пре свега због сталне покривености парцела усевама. Функција јесење обраде јесте стварање повољне структуре земљишта у условима неизменичног влажења и сушења, односно смрзавања и одмрзавања. Међутим, ако се планира гајење неког озимог међусезонског усева тада је оправдано изводити основну обраду у фебруару или марту, али пре кретања вегетације. После основне обраде, ако се изводи у јесен, прва операција у пролеће јесте плитка обрада, како би се земљиште поравнало, спречило стварање покорице, уништили корови у почетним фазама раста и спречио губитак воде испаравањем. Задатак предсетвене припреме јесте да уклони евентуалне неравнине створене након основне обраде и обезбеди повољну структуру ораничног слоја земљишта. У зависности од стања парцеле примењују се лаке тањираче, дрљаче, лаки сетвоспремачи. За сетву је неопходно обезбедити стабилну, влажну и топлу постељицу и растресит покривач.

Обрада има веома велики значај у сузбијању корова, јер се у органској пољопривреди не примењују синтетички произведени хербициди. Ефикасна борба против корова заснива се на правовременој примени одговарајућих машина и правилној смени усева. На основу односа културне биљке и корова, тј. Нивоа њихове међусобне конкуренције одлучујемо када је најбољи моменат за сузбијање корова и које ћемо машине користити.

Дипл.инж. Немања Константиновић

ВОЂАРСТВО

АКТУЕЛНИ РАДОВИ У ЈАГОДЊАКУ

У тек заснованим јагодњацама бокоре треба очистити од цвасти, столона и евентуално оштећених листова. Ова мера је неопходна да би се бокори адекватно припремили за период мировања и пуну родност у наредној вегетацији. Поменуте мере треба пажљиво одрадити оштрим ножем или маказама пазећи да се главни бокор не оштети. Цвасти се могу уклањати кидањем али уз придржавање цветне дршке. Мере уклањања цвасти и столона се спроводе до краја вегетационог периода. Веома важно је извршити попуно празних места у засаду. Попуна се може извршити садњом нових живића или довођењем и причвршћивањем столона суседних биљака.

У периоду након садње јагоде нарочита пажња се мора посветити адекватном наводњавању и прихрањивању засада. Како јагода има релативно плитак коренов систем, наводњавања требају бити честа са мањим заливним нормама. Прихрану јагоде вршимо путем система за наводњавање уз коришћење квалитетних водотопивих ђубрива. Непосредно након садње јагодњак се наводњава само водом, а касније уз наводњавање користимо водотопива ђубрива са наглашеним садржајем фосфора (10:30:10 и сл.) ради бољег укоренавања младих биљака, а затим, према крају вегетације ради боље диференцијације цветова, ђубрива са формулацијом 20:20:20. Количина примене водотопивих ђубрива треба бити прилагођена особинама земљишта, захтевима сорте и примењеној технологији узгоја јагоде. Већи број биљака по јединици површине подразумева и примену већих норми ђубрења.

У старијим засадима (друга година), након чишћења бокора од старог лишћа може се извршити загртање бокора земљом или смешом земље и хумуса у слоју од неколико центиметара. На овај начин доћи ће до бољег укоренавања бокорница (једногодишњи прираст јагоде) и боље диференцијације цветних зачетака.

Момир Недић, дипл.инж.

БЕРБА И ЧУВАЊЕ ПЛОДОВА БРЕСКВЕ

Бресква је изузетно значајна воћна врста. Њена особеност да врло рано пророди, већ у трећој години, сврстава је у сам врх у структури воћарства. Период сазревања креће се од маја до октобра месеца. У том временском периоду највећи утицај на чување плодова брескве има правилно одређивање времена зрелости. Параметри у одређивању момента зрелости разликују се у зависности од сорте. Њих можемо поделити на основу знакова које сорта показује:

- Промена основне боје - зелена у жућкасту
- омекшавање врха плода
- број дана од цветања до сазревања
- садржај растворљиве суве материје

Пожељно је да произвођачи комбинују параметре ради правилнијег одређивања момента бербе. Плодови брескве беру се искључиво ручно. Откидање плодова вршити лаганим заокретом. Плодове не треба брати док су зелене боје већ кад прелазе у жуту, месо мора да је чврсто и сочно. Пожељно је обратити пажњу да приликом бербе не дође до механичких оштећења и повређивања петелке. Након довожења у складиште приступа се класирању плодова. Пре класирања обране плодове можемо расхладити леденом водом. Обране брескве се ређају у холандезе у једном слоју. Класиране брескве се по квалитету стављају у промет као брескве екстра квалитета, првог квалитета и другог квалитета. Плодови брескве екстра квалитета се пакују посебно, међусобно одвојени и тако иду до крајњих потрошача.

Плодови брескве се могу чувати у хладњачама. Препоручљиво је одрадити расхлађивање плодова пре складиштења вакум хлађењем или хладном водом. Сматра се да је оптимална температура за чување од -5° до 0° C (2 до 6 недеља), релативна влажност 85 до 95%. Од велике важности је и брзина хлађења, посебно код сорти које су осетљиве на унутрашњи слом тј. тамњење мезокарпа око коштице.

Обрани плодови брескве могу се чувати и у условима контролисане атмосфере која се боље показала у очувању чврстине плода него нормална атмосфера. Период чувања креће се од 40 до 50 дана у атмосфери која садржи 5% CO_2 и 2,5% O_2 .

Дипл.инж.Радомир Бушатовић

МЕЛИОРАЦИЈЕ

НАВОДЊАВАЊЕ КУКУРУЗА

Кукуруз је биљна врста топлог поднебља и за постизање високих приноса захтева релативно високе температуре ваздуха и оптималну обезбеђеност водом током читавог периода вегетације. Прилагодљив је на различитим типовима земљишта јер има добро развијен коренов систем који дубоко продире у земљиште. Адвентивни коренови на најнижим коленцима стабла добро користе воду из површинског слоја земљишта. Добро развијен коренов систем омогућује му да буде толерантнији на сушу у односу на већину других ратарских усева.

При недостатку падавина, у односу на стварне потребе кукуруза за водом, примена наводњавања знатно доприноси повећању приноса. Кукуруз је толерантан на сушу и економично троши воду, али због формирања високог приноса зрна и биљне масе, као и дуге вегетације, има доста велике потребе за водом. Захваљујући повољном положају и облику листова добро прихвата и усваја мале количине падавина које се сливају низ стабло, што му омогућава да боље користи хранива, која су се задржала плитко у земљишту. При недостатку воде у земљишту и високим температурама ваздуха, увијањем листова смањује лисну површину и на тај начин смањује транспирацију што му такође омогућује да боље подноси сушу. Први критични период је током ницања јер ако тад нема довољно воде у земљишту, ницање је неуједначено и младе биљке имају успорен пораст. Критични период за водом је и у фази пораста, 2-3 недеље пре метличења и траје до краја цветања, односно до завршетка

оплодне јер се у том периоду формирају генеративни органи. Недостатак воде у фази наливања зрна такође утиче на умањење приноса.

Потребе за водом расту од ницања до јула месеца, када достижу највеће вредности а од августа се постепено смањују до краја вегетације. Оне зависе од временских услова у периоду вегетације, интензитета пораста биљака и дужине вегетације. Утврђивање времена заливања и заливних норми може се вршити према влажности земљишта, водном билансу или према турнусима. Наводњавање кукуруза врши се цевоводима са издигнутим распркивачима и уређајима и машинама за наводњавање високих усева. За наводњавање мањих парцела погодан је и тифон а неки пољопривредни произвођачи се одлучују да примене и систем кап по кап.

Дипл.инг.Сњежана Вујиновић

СТОЧАРСТВО

ИСХРАНА ЈУНИЦА ОД ЈЕДНЕ ДО ДВЕ ГОДИНЕ СТАРОСТИ

После навршене прве године живота приплодне јунице могу се хранити већином квалитетном кабастом храном уз нешто концентрата. У условима ограничене исхране, јунице се хране два пута на дан. Поје се исто толико пута, односно онолико пута колико пута се хране. Далеко је боље ако јунице имају воде стално на располагању. Исхрана приплодних јуница у овом добу старости треба да буде умереног интензитета и да обезбеђује дневни прираст од 650 до 750 грама, а прво тељење да буде у узрасту око две године. Самим тиме и прво осемењавање, односно оплодна јуница раностасних раса, треба да се обави кад јунице достигну узраст од 14 до 16 месеци и телесну масу 360-380 кг. Посебна пажња треба да се посвети исхрани јуница које се приближавају узрасту за осемењавање. Побољшаном исхраном јуница 3-4 недеље пре осемењавања и две до три недеље после тога, јунице боље испољавају гоњење (полни жар) и постиже се бољи успех у оплодни. Побољшање исхране се може остварити храњењем већом количином хране, или укључивањем квалитетније хране у оброк, или повећањем удела концентрата у оброку.

Битно је схватити да у целокупном периоду одгоја приплодне јунице не смеју бити у товној кондицији, јер је многобројним испитивањима доказано да дебеле јунице имају више проблема при тељењу и проблема са стерилитетом у каснијем периоду, и имају мању животну производњу млека јер краће остају у репродукцији, односно брже се искључују из производње.

Потребе стеоних јуница у храњивим материјама у првој половини бременитости скоро да нису повећане, јер је плод све до петог месеца стеоности релативно мали, свега негде од 2,5-3 кг. После петог месеца пораст плода је нешто интензивнији, а посебно у осмом и деветом месецу стеоности. Због тога је од изузетног значаја исхрана јуница у последњих 60 дана стеоности.

Поред интензивног пораст плода у последња два месеца стеоности јуницама треба обезбедити храњиве материје за сопствени пораст и развој, за стварање телесних резерви, као и за развој и припрему вимена за лучење млека после тељења. Обим повећања и промена оброка на 50-60 дана пред тељење неопходан је и ради привикавања јуница на онај тип оброка са којим ће се хранити после тељења. Постепено се повећава количина концентрата, тако да на 10-15 дана пре очекиваног тељења, јунице могу конзумирати око 4 кг концентрата дневно али то зависи од стања вимена које се мора свакодневно пратити. У случају едема вимена мора се смањити концентрат. Најчешће се на 7-10 дана пред тељење количина сточне хране значајно смањује или чак и искључује из оброка. Количина концентрата се на 2-3 дана пред тељење смањује на 1-2 кг или се потпуно искључује, у зависности од брзине наливања вимена код јунице. На 1 дан пред тељење јуницама се даје само мања количина сена, као би се смљњила попуњеност органа за варење и тако олакшало само тељење. Када је у питању вода, јунице је морају имати стално на располагању. Приближно 2 часа после тељења, првотелкама се даје топао напој од мекиња, а након тога и мања количина сена. Наредних дана количина хране се

постепено повећава, а у оброк се уводе и друга хранива, тако да се 7-10 дана по тељењу првотелкама даје храна која стимулативно делује на конзумирање. Количина хране и даље се повећава тако да најдаље 3-4 недеље по тељењу треба да достигне ону вредност која одговара стварним потребама првотелки.

Треба напоменути да је у исхрани приплодних јуница од велике важности коришћење пашњака, па макар они и не обезбеђивали задовољавајући квалитет исхране, али је кретање и боравак на сунцу и чистом ваздуху од великог утицаја на здравље приплодних јуница.

Дипл.инг. Драган Гуњак

СТОЧАРСТВО

ОДРЖАВАЊЕ ОПРЕМЕ ЗА МУЖУ

Недовољно одржавана и технички застарела опрема успорава рад око муже, смањује квалитет млека и може да изазове болести вимена. То је довољан разлог да се опрема за мужу редовно, савесно и темељно одржава, пре свега чисти и дезинфикује.

Плаћање млека, поред садржаја главних састојака(маст, протеини), све више почива на квалитету млека у погледу садржаја микроорганизама (бактерија) и броја соматских ћелија. Као највиша класа рачуна се млеко са мање од 100.000 бактерија/мл и са мање од 400.000 ћелија/мл. Поред здравља крава највећи утицај на квалитет млека има управо мужа. У лошим примерима број бактерија и ћелија може да буде и 10 пута већи! Од стања уређаја за мужу у великој мери зависи коначни квалитет млека.

Одржавање опреме за мужу се истиче као свакодневно, недељно, месечно и повремено (најчешће полу-годишње):

- дневне обавезе у погледу одржавања подразумевају контролу стања и подешености вакуум-метра и пулсатора, као и стања црева за вакум и млеко, затим и прање и дезинфекција музних чаша,
- у недељне обавезе спада чишћење вакум-вентила и преглед гума и музних чаша,
- као месечне обавезе рачуна се чишћење пулсатора и контрола вентила за млеко,
- бар два пута годишње би требало чистити вакум-пумпу, вакум-цилиндар и вакум-проводнике, тада би требало мењати гумене делове музних чаша, ако се уређај за мужу користи уобичајено интензивно.

Ипак, као свакодневне обавезе рачуна се обавезно прање и дезинфекција апарата за мужу. Са прањем треба настојати да се одстрани сви остаци млека и бактерија. Ако се то ради ручно, онда би требало сваки пут да има 3 поступка:

- предпрање са хладном или млаком водом,
- главно прање са врућом водом и са детергентом,
- испирање са хладном водом.

Прање се данас по правилу ради помоћу програмираних (аутоматских) уређаја. Тиме се штеди много на времену рада, али је још важније што се тако прање обавља боље и сигурније. У стандардне програме обавезно је укључено дезинфиковање и темељно испирање непосредно после сваке муже. Као стандардни уређаји за прање сматра се тзв. циркуларно испирање. Овде вода са детрцентима више пута кружи кроз све делове за мужу. Последњих година се намеће и коришћење уређаја са врућом (са око 85 степени Ц) водом и са детерцентима, који спречавају нагомилавање каменца, масноће и протеина.

Дипл.инж.Бобан Росић

**ПРАВИЛНИК О ПОДСТИЦАЈИМА
ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ КРОЗ ПОДРШКУ ПОДИЗАЊА ВИШЕГОДИШЊИХ
ЗАСАДА ВОЊАКА И ВИНОВЕ ЛОЗЕ**

Подстицаји за подизање производних засада обухватају подршку програмима, који се односе на:

1. Подршку подизања нових интензивних производних засада са савременом технологијом гајења,
2. Припрему земљишта за подизање производних засада.

Подстицаји за подизање производних засада, јесу подстицаји за:

1. Набавку садница воњака и винове лозе,
2. Набавку наслона за производне засада, односно ради набавке коља код засада винове лозе сортом Прокупац гајене на традиционалан начин.
3. Припрему, обраду земљишта, копање јамића за садњу
4. Хемијску анализу земљишта са препоруком ђубрења земљишта.

Прихватљиви трошкови набавке садница воња и винове лозе, одобравају се као накнада дела трошкова купљених и плаћених садница у износу од **30 %**, без урачунатог ПДВ-а.

Право на подстицаје за подизање производних засада има:

- Физичко лице (носилац комерцијалног пољопривредног газдинства),

- Предузетник,

- Правно лице (привредно друштво, земљорадничка задруга, задужбина, школа, манастир...).

Физичко лице остварује право на подстицаје ако је уписан у Регистар пољ. газдинстава, ако на дан подошења има пријављене површине на којима су подигнути засади, као и да је уписано у Виноградарски регистар у случају подношења захтева за производне засаде винове лозе.

Право на подстицаје се остварује за један или више производних засада, који су подигнути у четвртном кварталу претходне године или у прва два квартала текуће године, а најмања површина сваког засада треба да износи:

- 0,3 ха – за сваку врсту јагодастих воњака, винове лозе и хмеља,

- 0,5 ха - за сваку врсту јабучастих, коштичавих и језграстих воњака.

Производни засад може да се налази на једној или више катастарских парцела, али парцеле морају да се налазе једна поред друге и да чине целину.

Производни засади морају да задовоље и одређене услове у погледу густине садње.

Уз захтев се пролаже следећа документација:

- Рачун на име подносиоца захтева о плаћеном износу за куповину садница,

- Рачуни за извршену припрему и анализу земљишта

- Рачун за набављено коље односно наслон.

- Решење о упису у виноградарски регистар

- Копија плана парцеле

- Извод из листа непокретности.

Захтеви се подносе до 31.08.2014. год Управи за аграрна плаћања у Шапцу (Хајдук Вељкова 4-6).

Дипл. инж АЕ Зоран Старицац

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 4.- 10.08.2014. godine**

<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Banana (Banana)	110	114			
Breskva (Peach)	50	40	40		35
Grožđe belo ostalo (Grapes white other)	100	130			90
Grožđe crno ostalo (Grapes black other)	100	105			
Jabuka ostala (Apples other)	45	50	70		40
Kajsija (Apricot)	70				
Kruška (Pear)	70				
Kupina (Blackberry)	200				300
Limun (Lemon)	260	270			
Malina (Raspberry)					360
Nektarina (Nectarine)	40	40	50		
Orah (Walnut)	850				750
Pomorandža (Orange)	80	90			
Šljiva (Plum)	35	30	30		25
<i>Jedinica mere din/kg</i>	<i>Centralna Srbija</i>			<i>Vojvodina</i>	
	<i>Beograd</i>	<i>Kraljevo</i>	<i>Niš</i>	<i>Novi Sad</i>	<i>Subotica</i>
Boranija-šarena (String beans-colorful)	70				60
Brokoli (Broccoli)	100				
Dinja (Melon)	35		35		25
Karfiol (Cauliflower)	55				70
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	45	50	40		
Krompir (Potato)	40	30			20
Kupus (Cabbage)	30	20	25		35
Lubenica (Watermelon)	12		10		25
Luk beli (Garlic)	150				180
Luk-crni (Onion)	30	20	30		30
Paprika-babura (Pepper-babura)	40	50	40		45
Paprika-ostala (Pepper-other)	100		40		
Paprika-šilja (Pepper-silja)	55	50	50		
Paradajz (Tomato)	95	70	70		
Pasulj-beli (Beans white)	260	300			240
Patlidžan (Eggplant)	50				150
Spanać (Spinach)	130				100
Tikvice (Zucchini)	25	30			15
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	38				
Šargarepa (Carrot)	30	30	25		25

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 4. – 10.08.2014. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena - Srbija							
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Krajevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin				
Bikovi	>500kg	SM																						240	
Dviske	sve težine	sve rase	200	140	140	140	160																		140
Jagnjad	sve težine	sve rase	250	220	220	250	230	260	230	250	290	240													250
Jarad	sve težine	sve rase	230	220	220	200	230																		230
Junad	350-480kg	sve rase				230																			
Junad	>480kg	sve rase	220																						
Koze	sve težine	sve rase	120	100	100	150	150	130																	120
Krave za klanje	sve težine	SM				170		150	140																170
Krmače za klanje	>130kg	sve rase		180	150	130																			135
Ovca	sve težine	sve rase	150	120	100	100	130	120	120	150	150														
Prasad	16-25kg	sve rase	230	220	230	240	230	230	270	220	230	240													230
Prasad	<=15kg	sve rase	240	200			240		270	230	250	240													240
Telad	80-160kg	HF	330																						
Telad	80-160kg	SM	430			410		330	350	340	370														
Tovljenici	80-120kg	sve rase		170	180	180	180	160	170	170															180
Tovljenici	>120kg	sve rase	180	160	150	150	150	150	160	160															150
Šilježad	sve težine	sve rase	200				150	200	180																200